Ч. 218 (13.457). Львів, неділя 20. серпня 1933. [illegible] Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів. Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

За злуку краєвого політичного проводу й еміґрації.

(В справі Всеукраїнського Національного Конґресу.)

(Дискусійна стаття.)

Женева, 14. серпня 1933.

Скликання Всеукраїнського Національного Конґресу вимагає наше сучасне становище. Українська нація вступає у свою може найбільш критичну добу. Загрожене фізичне істнування значної частини населення Великої України, загрожена — як ніколи — сама справа української державности.

Вигнок українського населення Московщиною дійшов до здичавіння невідомого останнім століттям. На урочистім святі десятиліття радянської конституції підносили, що національне питання в межах СРСР „розвязане“. На Україні московська влада „розвязує“ це питання систематичним нищенням українського народу. Це не підлягає ніякому сумнівові. В якій мірі Московщині пощастить знищити українську націю залежить не лише від сили спротиву українців в межах Радянщини, а й чинників зовнішніх міліонів українців поза межами СРСР та великих держав, яких безробітним також загрожує голод. Одною з найповажніших передумов успішности української національної самооборони є доцільне получення акції на українських землях з акцією на міжнароднім терені. Витворити тісний звязок між цими двома частинами української акції має бути завданням В. Н. К. Сучасна хвилина вимагає негайного переведення найширшої мобілізації українських сил — сил фізичних і інтелектуальних, фінансових засобів і політичних звязків. І тільки цій мобілізації сил мусить служити В. Н. К. Конґрес цей не повинен мати нічого до діла ані з українськими еміґраційними урядами, ані з партіями чи іншими угрупуваннями. Всі вони мають бути для нього лише осередками української організованої сили, посередниками між кермуючим центром та українськими масами.

Виходячи із засади національної сили треба признати, що між майбутніми учасниками В. Н. К. рішаючим чинником є політичне заступництво західно-українських земель. Отже йому залежить як рішення щодо необхідности самого конґресу так і почин в його скликанню.

В тім часі, як за почином „Діла“ в українській пресі розгорнулась дискусія в справі В. Н. К., греко-католицька церква та національно-політичні краєві чинники поробили енерґійні заходи в напрямі мобілізації українських національних сил для оборони загроженого істнування українського населення на Великій Україні. Утворено Загальний Громадський Комітет та Діловий Комітет.

Повстає питання, в якій стадії розвитку праці Загального Громадського Комітету буде потрібно скликати В. Н. К. Беручи справу схематично, діяльність Комітету буде потрійна: протестаційна, збіркова та політична на міжнароднім терені. Протестаційна акція, розвинена на найширшу скалю повинна змобілізувати духово міліонові маси західно-українських земель на оборону загрожених голодовою смертю назбручанських братів. Але зрушувати народні маси вільно провідникам лише для національного чину, а ним є передовсім зібрання грошевих засобів для безпосередньої допомоги голодній Україні та для ведення дальшої боротьби проти Московщини. Третім етапом розвитку протимосковської акції є її поширення на міжнароднім терені. І тут співробітництво української еміґрації европейської, та особливо американської, може мати дуже велике значіння. І для організації цього співробітництва, для перегляду та концентрації українських сил за кордоном В. Н. К. може зробити дуже багато.

Щодо ведення закордонної акції, то маємо дуже добрий досвід недавньої протестаційної акції з нагоди подій 1930 року у Галичині. Перші два етапи були переведені блискуче — протести були одностайні і збіркова акція, особливо в Америці, здобула, як на українські відносини, досить поважні фінансові засоби. Але політична акція на міжнароднім терені скінчилась мало не поразкою української справи перед Союзом Народів. Головними причинами безуспішности української акції та її повільного занепаду на міжнароднім терені було те, що фактичне кермування нею опинилось з одного боку в руках українських угрупувань, яким польський уряд міг закинути в Женеві терористичні акти, та з другого боку в руках угрупувань, яким цілком слушно закидали радянофільство. Про послідовну всеукраїнську програму та доцільну тактику в акції на міжнароднім терені при таких умовинах не могло бути й мови.

Небезпеки повторення цих сумних похибок треба оминути за всяку ціну, це треба памятати при скликанню В. Н. К. Не еміґрація має кермувати краєм, а край має кермувати акцією еміґрації. Найбільшим осередком національних сил є краєвий національно-політичний провід, що заступає міліони українського населення, і як такий, має він кермувати, виходячи з засади національної сили, меншими національними еміґраційними осередками, але ні в якім разі не навідворот.

Скликаючи В. Н. К. треба памятати, що всі заклики до інтернаціональної солідарности чи почуття людяности самі по собі не мають ніякого значіння. Світом кермують тепер не людяність чи справедливість, а конечности. В. Н. К. може мати значіння лише як вияв ворожости до Московщини та ствердження незломности змагання української нації до державної самостійности. В цім відношенню акція Заг. Гром. Комітету злучена через В. Н. К. з акцією української еміґрації може бути лише дальшим розвитком боротьби української нації проти Московщини на інтернаціональнім терені.

Страшний голод на Україні та відновлення політики безоглядного московщення українського населення в межах СРСР виявляє перед цілим світом крах більшовицької господарки та цілковиту неможливість якогось співробітництва Московщини з поневоленими націями. Для популяризації цих фактів повинна бути призначена поважна частина праць В. Н. К. Цей Конґрес повинен бути передовсім демонстрацією сил української нації поза межами СРСР.

Лише спираючись на зеднані українські сили Конґрес може заявити світові на чім ми стоїмо і від чого ні на крок відступити не можемо. Лише спираючись на свідомість власної сили та значіння України в боротьбі проти світової кризи можна попровадити українську акцію на міжнароднім терені на певний шлях.

На цей новий шлях оборони загроженої України може попровадити закордонну акцію лише тісна організаційна злука політичного проводу українських земель та української еміґрації.

М. Ланько.

Конґрес істориків.

Участь українських істориків.

В суботу 19. і неділю 20. ц. м. відбудуться у Варшаві другі Загальні Збори „Федерації Історичних Товариств Славянства і Сходу Европи“. Делеґатами від Наукового Т-ва ім. Шевченка на ті *Збори є: Мирон Кордуба* і проф *Микола Чубатий*. Безпосередньо опісля, в понеділок 21. ц. м. відбудеться відкриття VII. Всесвітнього Конґресу Істориків (теж у Варшаві), який триватиме до 28 серпня. Зголошено ок. 450 рефератів, які будуть відчитані у 18 комісіях. Учасників зголошено досі ок. 900. Українські наукові кола будуть репрезентовані: від Історичної Секції НТШ виступлять з рефератами: проф. д-р *Мирон Кордуба*, проф. д-р *Микола Чубатий*, дир. д-р *Ярослав Пастернак*, о. ігумен д-р *Йосафат Скрутень* і д-р *Роман Зубик*. Від Українського Національного Музею візьме участь і виголосить реферат дир. д-р *Іларіон Свєнціцький*.

На протестаційному фронті.

ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ В ПЕРЕГІНСЬКУ.

В неділю 6. серпня ц. р. відбулося в Перегінську в забудуванні СС. Служебниць велике віче в справі Великої України. На віче прибуло кількасот учасників. Віче отворив короткою промовою парох Перегінська о. Патрило. Предсідником вибрано п. Мирона Скрипку, секретарював Йосиф Мізун. Реферували: секретар В. Целевич і о. прелат Куницький. Промовці змалювали в ярких барвах усі страхіття більшовизму і винищування українського народу комуністичним московським урядом. Обговорено також справу нахабної більшовицької аґітації серед українців у Польщі та порушено конечну потребу зорганізувати українців, лісових робітників, у професійні національні і християнські союзи. Вічевики ухвалили одноголосно отсі резолюції:

Українці, зібрані на вічу в Перегінську дня 6. серпня 1933:

1) протестують перед цілим світом проти того, що московська більшовицька влада видала присуд смерти на український нарід та українську церкву і всіми нелюдськими та кривавими засобами намагається переводити його в життя;

2) зокрема протестують проти господарської політики більшовиків, яка доводить українських селян і робітників до голодової смерти;

3) висказують братам і сестрам на Великій Україні своє співчуття для їхніх терпінь та вірять, що український нарід всупереч усім зусиллям ворогів шляхом боротьби здобуде своє найвище право.

Віче закінчилося відспіванням національного і католицького гимну.

НА МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕМИ.

Про вагу музичних студій в нинішню пору.

Починається новий шкільний рік. Знову приходиться родичам, що мають дітей у шкільному віці, призадуматись над нелегким у нинішньому часі питанням, — куди післати на науку своїх дітей. Нинішні родичі добре знають, що освіта, яку дає загально-освітня школа, не вистарчає. Зокрема, коли йде про якусь мистецьку ділянку нашого життя.

При загально знаній музикальности нашого народу виринає в першу чергу питання, куди післати на науку музики молодих громадян українського народу. Дійсні українці розвяжуть це питання легко; для них не буде двох думок, що тільки в рідному Вищому Музичному Інституті ім. М. Лисенка (або його філіях) дістане їх дитина не тільки якнайкращу фахову науку, але й якнайщирішу опіку над її українською душею. На жаль, дуже багато наших громадян (і то нерідко тих „найповажніших"!) не хоче цього розуміти. Минулими роками ходило ю чужинних шкіл у Львові майже ще раз стільки наших учнів, як до Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка! І оплата за навчання була в інших школах вища і рівень науки був (у найкращому випадку) щонайвище рівний з тим, що в Інституті ім. Лисенка, — але... І так через те, нічим неоправдане та тяжко зрозуміле „але" йшли десятки тисяч нашого тяжко запрацьованого гроша в чужі, нерідко ворожі нам руки! А наша молодь вплітала лаври в чужий вінок... робила славу й рекляму неукраїнським школам.

Мені доводилось часом балакати з родичами таких учнів. Як оправдання казали вони, що або їх дитина вже там здавна і „не випадає" її звідти „без причини" забирати, або що, може дитина „скорше дістане посаду", коли скінчить державну музичну школу, або що лекше дістати зворот за навчання „там", як в українському Вищому Муз. Інституті ім. Лисенка. Питання, чи „випадає" посилати дитину до чужинної школи, коли існує дешевший (бо не обчислений на зиск), а до того з педагогічного боку прекрасно поставлений Вищий Муз. Інститут, у якому є повно-консерваторійний плян навчання — залишу без відповіди. Згадаю тільки, що абсольвенти чи й учні Вищого Муз. Інституту, коли виїзджають за кордон, дістаються до тамошніх консерваторій чи академій і *до рівнорядних кляс!* Не даром Вищий Музичний Інститут ім. Лисенка зачислено до найвище кваліфікованих музичних шкіл у Польщі.

Нема нічого труднішого, як „вибити з голови" людям якийсь забобон. До таких „забобонів" належить у нас переконання, нібито всяка чужинна музична школа є державною. І декого дуже дивує, коли довідається, що в Польщі є тільки три державні музичні школи (Варшава, Познань і Катовиці), що їх польська держава перебрала вже як державні від б. Росії та Німеччини і мусіла ті школи як державні задержати. Отже на західно-українських землях нема *ні одної державної музичної школи!*

А Вищий Музичний Інститут ім. Лисенка мав і має такі самі права, як і всі інші консерваторії. Дипльом закінчених студій у В. Муз. Інституті ім. Лисенка у Львові дає т. зв. „повну кваліфікацію", яка управнює не тільки до навчання, але й до ведення музичної школи. По цей дипльом сягають не рідко ті, які вправді склали державний іспит з музики, що управнює до навчання в загально-освітніх школах, але хоче вчити і в музичній школі. Це остатнє трапляється доволі часто, коли зважити, що „посади" обсаджуються останніми часами дуже рідко українцями, яких до того нераз ще й звільняють. Лишається тоді тільки приватне музичне шкільництво. Чужинні школи мають своїх учителів, а наші муз. школи, майже поголовно згуртовані біля Музичного Товариства ім. М. Лисенка і його філій, братимуть — зрозуміла річ — на вчителів у першу чергу абсольвентів свогож власного Вищого Музичного Інституту, що його це Т-во удержує.

Гасло „Свій до свого по своє" мусить проникнути наскрізь наше громадянство і в ділянці музичного шкільництва. Тим більше тепер, коли з відібранням зворотів відпало і в державних урядовців останнє „оправдання", диктоване ріжними „оглядами". Вищий Муз. Інститут ім. Лисенка підлягає безпосередньо Міністерству Віроісповідань та Освіти, яке вглядає в цілість навчання. Отже й найвибагливіші батьки можуть бути певні, що посилаючи дітей до шкіл Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка, дають своїм дітям можливість скористати з такої науки музики, яку можна дістати тільки в повновартній музичній консерваторії. Коли додати до цього ще й факт, що тільки наука в рідній мові і [illegible] лі дає найкращі висліди, то стане ясним, що [illegible] зикуюча українська молодь повинна студіювати музику тільки в школі та філіях Вищого Муз[illegible] ного Інституту ім. Миколи Лисенка у Львові.

ПАКТ НЕАГРЕСІЇ МІЖ СРСР І ІТАЛІЄЮ.

ПАРИЖ, ПАТ. „Парі Соар" повідомляє, що пакт неагресії між СРСР і Італією підпишуть у суботу. Називатися він буде: пакт неутральности та неагресії. На думку московського кореспондента того часопису СРСР приступив до тієї умови, бо бачить у ній гарантії, що пакт 4-х не звернеться проти СРСР. Пакт матиме [illegible] точок, які відповідатимуть вимогам безпеки обох країн. Пакт, у противенстві до льондонського не матиме дефініції напасника.

Німецькі часописи зазначують, що значення того пакту основується не так на формі, [illegible] параграфах, як радше на його основних [illegible]. Після пакту 4-х і льондонських умовин [illegible] нова, зміст цей має велику вагу, пише „Берл. Тгт". На думку „Фос. Цтг." заключенням пакту Італія старається створити перевагу російських східних пактів і скомпенсувати перевагу, [illegible] Франція та Мала Антанта здобули завдяки [illegible] вам Літвінова.

РОЗВЯЗАННЯ ТРАНСАТЛЯНТІЙСЬКОЇ ЕСКАДРИ.

Відпустка й аванси.

РИМ, ПАТ. Після розвязання трансатлянтійської ескадри в Орбетельо марш. Бальбо [illegible] прощався дуже щиро з членами залоги. В [illegible] мові до старшин і підстаршин пригадав, [illegible] вони передовсім вояки, які працюють для [illegible] ківщини та їх тріюмф не повинен у нічому [illegible] нути на дальше виконування обовязків. Маршал обняв усіх членів залоги та побажав їм дальших успіхів у летунській карієрі. Всі старшини дістають 2-місячну відпустку, підстаршини [illegible] денну, потім одержать нові приділи. 42 старшини одержали аванс, 2-х підстаршин іменували підпоручниками, 28 старшин і підстаршин [illegible] ген. Пелеґріні одержали золоті медалі летунської заслуги.

РОДИННІ РЕЄСТРИ.

БЕРЛІН, ПАТ. Урядовий часопис цивільного стану оголосив проект введення в усій Німеччині родинних реєстрів на зразок існуючого вже в Віртемберґії. В реєстрах подавали б статистику поодиноких родин із усіми персональними змінами. В спеціяльних рубриках [illegible] тували би кари, дідичні недуги, випадки стерилізації і т. п. Реєстри ті мали би служити основою в справах горожанства.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 20. СЕРПНЯ 1933.

Д-Р ІВ. НІМЧУК. 5)

Українці і відсіч Відня 1683 р.

Увільнення Відня.

Перед рішаючим боєм сили обох воюючих сторін були майже рівні. Число турецької армії, яка стратила дотепер у часі облоги Відня, що тягнулася від 14. липня, дуже багато в убитих, а ще більше в померших від пошестей (особливо від червінки), не доходило до 100.000. А під Віденьь вирушила та армія, що складалася з турків, татар, мадярів, семигородців і волохів, у числі до 200.000 душ! Колиж зважити, що великий везир мусів залишити 20.000 яничар для охорони перекопів, то в поле не міг він вивести більше, як 70—80.000. Число союзників рахують теж на 70—80.000, а саме: армія Собєського 16.000, австрійці 28.000, саксонці 10.000, баварці 12.000, франконці й інші добровольці 14.000; з того менш-більш половина піхоти. По стратах, які ті армії мали в часі маршу і в битвах князя Льотаринського, ледви чи союзники мали разом більше, як 50.000 боєздатного війська. Одначе Собєському не доводилося ще ніколи стояти на чолі такої великої армії.

На основі диспозиції, уложеної на воєнній раді днем перед битвою і затвердженої в сам день битви, польська армія під командою гетьмана Яблоновського станула на правім крилі, розтягнувшись півмісяцем праворуч від Каленберґа лісом і долинами, аби не дати татарам зайти на зади оперуючих армій. Ліве крило, зложене з австрійців, саксонців, баварців і відділу Любомирського (що був на австрійській службі), було під командою князя Льотаринського; воно заняло Каленберґ та опиралося майже на сам Дунай. В центрі, у підніжа Каленберґу, розташувалися франконці під командою графа фон Вальдека. Тут находився і Собєський. Війська були уставлені в три лінії, за третьою лінією стояла резерва.

В неділю 12. вересня вже досвіта атакували турецькі спаги з великим завзяттям ліве крило. Саксонці відбили їх, зігнали з гори і заняли її враз з австрійцями. В тій сутичці спаги відперли були драґонів і поляків Любомирського та завдали їм поважні страти, одначе далі їх не напастували. Тому саксонці з австрійцями посунулись Гайліґенштадтським жолобом і дійшли до Деблінґу. Побачивши це, везир з яничарами, з усією піхотою й артилерією двигнувся з табору, виславши наперед ок. 30.000 своєї кінноти проти правого крила союзників.

Коли шаліла битва на лівім крилі, король з князями і ґенералами слухав ок. год. 8 рано в церкві на горі Служби Божої, що її відправив йому єзуїт Марко Авіяно. В год. 10. двигнувся вперед і Вальдек, рівняючись з лівим крилом. А коли це крило посунулось за далеко, велів король князеві Льотаринському спинитись, аби дати час Яблоновському на правому крилі видобутися з Дорибахського ліса, що небавком і сталося.

Около полудня війська дещо перекусили. Ту перерву використали турки, зібрали знову свої сили і повели атаку на польських гузарів; одначе гузари їх відбили і нанесли їм немалі страти. Король післав їм ще на поміч графа Вальдека і баварців, а небавком сам двигнувся вперед з другою лінією і цісарськими драґонами. Побачивши червоне шатро везира, вивів він німецькі баталіони з двома гарматами, які відкрили вогонь до шатра, стріляючи до останнього набою. Накінець надійшла польська піхота. Розпочався тяжкий бій і вкінці король заволодів тим горбом, на якім на основі диспозиції задумав був спинитися в першому дні битви.

Але тут побачив він несподівано, що турки подавалися вже зовсім назад. З уваги на те дав знати князеві Льотаринському, аби чим скорше присилав підкріплення, дав приказ гузарам у числі двох ескадрон спуститися в долину і повів їх в атаку. Перша ескадрона ім. королевича Олександра, що була під командою графа де Малїни (брата королевої), ударила на турецьку кінницю з такою силою, що вона не видержала натиску, повернулась назад і зім'яла задні ряди. Наслідком того відступ турків перемінився в загальну і цілковиту втечу. Великий везир дарма не пробував спинити втікаючих і благав кримського хана, аби його піддержав; одначе хан був один з перших, що хотів утікати. Король не гнав за турками дальше, але звернувся просто до шатра вел. везира, що було перед ним [illegible] було в 6 год. вечором. У тому самому часі находився вже й табор правого турецького крила в руках князя Льотаринського.

Відень був урятований і радости його населення, що держалося вже останками сил, не було кінця. Ликували і переможці, що з радости обнимались і цілувались. Коли потім Собєський явився у двох віденських костелах, простий народ цілував йому руки, ноги, одіж. Розуміється, і великанська добича впала в руки побідників, зокрема в руки короля, хоч [illegible] ваних грошей у шатрі вел. везира він не найшов.

Битва не коштувала союзників так багато крови. По свідоцтвам сучасників вони не стратили більше, як 600 людей. Тільки перша лінія була в бою; поляки з крайнього правого крила та австрійські кирасіери неприятеля майже й не бачили. Щодо страт турецьких, то вони були безперечно значно вищі, але всеж таки далекі від тих фантастичних цифр, що їх подавали упоєні перемогою деякі сучасники (прим. секретар короля Таленті, котрого він на другий день по битві вислав до папи з прапором вел. везира, подавав число вбитих турків на 40.000). Очевидно — це ні трохи не зменшує успіху переможців, які зломанням турецької сили під Віднем увільнили не тільки Австрію, але й інші християнські держави, від турецької загрози. Після погрому під Віднем турки вже ніколи не піднялися до давнього свого блеску, сили і слави.

За океаном.

ПРОГРАМА ХОРУ КОШИЦЯ В РАДІО.

Друга програма хору Кошиця, відспівана в суботу 22. липня в радіостації ВАВЦ у Ню Йорку, вийшла далеко гарніще, ніж попереднього тижня. Це мабуть тому, що хор уже випробував, як пускати голос у радіо. Перша пісня („Жала Уляжка") була трохи монотонна, друга („Ой у полі, близько Баришполя") була гарна, але забагато повторялося сольо п. Діловича. Зате приковували увагу слухачів коломийки і ще якась верховинська пісня, котрої наголовку не можна було схопити. Анґлійські пояснення до пісень були дуже влучні.

СКЕЧ З НАРОДНЬОГО ЖИТТЯ НА СТАЦІЇ WOV.

Конечність викликала у гром. Мирона Сурмача письменницько-драматичний талант. Щоби зацікавити слухачів своєю радіо-програмою, що йде кожної неділі в год. 8.30 рано зі стації ВОВ у Ню Йорку, почав він укладати сам короткі образки з народнього життя. З часом попав на думку накреслити якусь акцію біля цього і в той спосіб повстає довша драма „Василь і Маруся". Вона має зв'язку у найновішій українській історії, але з нею тісно сплітаються народні обряди. Так вийшов знаменито у неділю (23. VII.) скеч „Купальна драма", в якій виступає кілька осіб, а їм помагає хоровий ансамбль та оркестра Вдовика. Пісні були виконані дуже гарно, а промови й жарти при киданні вінків на воду виказали талант Сурмача у збиранні й укладанні цього богатого етноґрафічного матеріялу. Листи, прислані після програми, доказують, що українсько-американська молодь цікавиться може більше цими обрядами, ніж наші старші еміґранти.

„КИЇВ-РОСІЯ".

Як важко добути признання для українського імени, пізнати з такого факту: Видання ґазети „Сан" з 24. VII. містить оригінальний допис про домашнє життя на Україні, присланий панею Елизабет М. Рей Бойків. Допис має дату: „Київ—Росія". а дальше йде опис домашнього життя і промислу на Україні, при чому цей опис ілюстрований численними образками з українського села.

ПРОТИ ПІДОЗРІННЯ БОЛГАР У ПІДПАЛІ РАЙХСТАҐУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Болгарський політик Ол. Обов у „Манчестер Ґардієні" запротестував проти арештування болгарина Димітрова як підозрілого в підпалі райхстаґу. Обов бувший посол селянської партії та бувший міністр хліборобства в кабінеті Стамболійського, отже є завзятим противником Димітрова, а всеж каже, що Димітров був нездібний підпалити райхстаґ. Подібний протест проти арештування трьох болгар вислав болгарський політик Коста Тодоров.

ВЕЛИКИЙ ПРОЦЕС У МОСКВІ.

МОСКВА, ПАТ. Відбувається тут великий процес проти 11 управителів пром. підприємств, що виробляють рільничі машини, обвинувачених, що доставляли жниварки непридатні до вжитку. Всі обвинувачені в господарській контрреволюції. Обвинувачені не признаються до вини.

БОМБИ НА БУВШ. ПРЕМІЄРА.

СОФІЯ, ПАТ. У місцевості Цепино в південній Болгарії, якийсь чоловік кинув дві бомби на бувш. болгарського премієра Олександра Цанкова підчас його звичайного ранішнього проходу. Бомби не заподіяли ніякої шкоди. Атентатчик утік.

БУДЕ — НЕ БУДЕ?

ПУНА, ПАТ. Тому, що Ґанді не приняв умовин, які йому поставила влада, думають, що він далі голодуватиме.

—o—

ІТАЛІЙСЬКО-АВСТРІЙСЬКА УМОВА.

БЕРЛІН, ПАТ. „Івнінґ Стандард" повідомляє, що Мусоліні предложить Дольфусові підчас його побуту в Римі заключення спеціяльної торговельної умови, яка запевнила би Австрії збут товарів через Трієст і рівночасно вплинула би, що віджила би австрійська торговля.

—o—

ЗГИНУЛИ НА ШАФОТІ.

БЕРЛІН, ПАТ. 17. серпня в Зґожелісках зрубали голову шевцеві Юстові, обвинуваченому в убистві. В Ґрайфсвальді зрубали голову рільничому робітникові Фідліковському, обвинуваченому в убистві нічного сторожа

—o—

ЗВЯЗОК СТУДІЮЮЧОЇ ЗА КОРДОНОМ МОЛОДІ З НІМЕЧЧИНОЮ.

БЕРЛІН, 18. 8. ПАТ. Управа нац. соціялістичної організації студентів видала розпорядок, на основі якого всі студенти, які студіюють у закордонних університетах, мають зголоситися в уряді закордонних справ союзу, а як приїдуть до місця замешкання мають негайно прислати свою адресу. Метою того зарядження є інформувати німецьких студентів, які студіюють за кордоном, про положення в краю, щоби їм так уможливити інформувати своє окруження.

Допомога жертвам повені.

Дня 17. серпня ц. р. оснувався в Перемишлі Повітовий Комітет допомоги жертвам повені. В склад Комітету увійшли: пос. д-р В Загайкевич як голова, адв. д-р П. Войтович як урядуючий заст. голови та о. кан. Василь Гриник, о. Онуфрій Малецький, голова Сільського Господаря в Перемишлі, Ірина Бачинська, Михайло Ісманицький з Коровник, Михайло Дерев'яний, інж. Сільського Господаря в Перемишлі як секретар, Осип Станимір дир. ОСУК, і Іван Скоропада, управитель Маслосоюзу в Перемишлі.

Є бажаною річю, щоби згідно з ухвалою ділового Ратункового Комітету у Львові, засновано у кожному селі перемиського повіту Місцеві Комітети допомоги жертвам повені, яких діяльність обіймалаб цілу парохію. Творенням цих комітетів зволять занятись Вс. отці парохи та управи Кружків Сільського Господаря в порозумінні з місцевими парохами.

—o—

З НАШИХ ЛІТНИЩ І ЖИВЦІВ.

КОРОСТІВ.

На шляху Сколе-Гребенів лежить мала місцевість Святослав, де біля каменилому баронів Ґредлів розташувалась кольонія мазурських робітників. Тут розходяться дороги — одна йде праворуч до Гребенова, друга ліворуч до Коростова.

Коростів, велике бойківське село — це літнище не дуже відоме і не дуже покищо відвідуване. Причина цьому та, що лежить він на боці від залізничого шляху (до стації у Скольому, 7 км.). Та ці комунікаційні труднощі мають небавком щезнути. У Святославі — як обіцюють — зупинятиметься залізниця, а звідтіля до Коростова вже недалеко. Коростівська громада малаб побудувати міст на Опорі. Це власне і причина, чому справа затягається: громада не спішиться дати кошти на будову моста, вважаючи, що в залізничій зупинці у Святославі не лишень вона одна заінтересована.

Для літнього відпочинку Коростів ідеальне місце. Своїм положенням він не тільки не уступає в нічому відомим літнищам (Гребенів, Зелемянка, тощо), але може в дечому і перевищає їх. Могутні гірські гребені, вкриті густим чатиним лісом, дві великі ріки: Орава, що вливається у Святославі до Опору, і її доплив Бутивля, велике, чисте село, — все те складається на прекрасну цілість. Невелика покищо фреквенція літників корисно впливає на настрій тих, що шукають справжньої реґенерації духа. Бо нема гамору і куряви, тих двох невідступних атрибутів відвідуваних літнищ.

У цьому році літників у Коростові менше, ніж у минулому. Помешкань вільних залишилось чимало і це вдарило по кишенях селян. Бо там літник не найде люксусової вілі (з виїмком одинокої дійсно прекрасно збудованої віллі Райманової дружини б. директора львівських броварів). Поміщення — це сільські хати, деякі будовані вже в тим пляном, аби їх на літо піднаймати. І ось вони залишились здебільша порожні, хоч як щороку, так і цього літа краса Коростова приманила туди літників навіть із далекої Варшави, між ними і таких, що вже двічі, а то і тричі з черги відвідують Коростів.

Варто згадати, що в Коростові можна невеликим коштом купити парцелю і побудуватись. Пишемо „покищо", бо якщо небавком справді стане на Святославі залізнича стація, то й ціна на землю підскочить. Досі з наших тільки суддя Білинкевич збудував собі дім у Коростові.

Селяни назагал свідомі, хоч не бракує заражених комунізмом, що йде зі Сколього від лісних робітників із царства баронів Ґредлів, підсичуваний даровою радянофільською пресою зі Львова. Кооперативи в селі нема, зате є дві крамниці приватних купців-селян. Один жид на все село, хоч було колись їх більше. В літі приїжних жидів очевидно більше, особливо молоді, що живе разом у літній кольонії з боку, при дорозі, що веде до Гути-Козьови.

Недалеко Парашка, яка своїм верхом панує над сколівськими горами, стягає багато туристів і з них чимало переходить через Коростів, вибираючи дорогу на Красне.

В. Н—вич.

ОБЛАВА НА КОМУНІСТІВ.

БЕРЛІН, 18. 8. ПАТ. У ріжних прикордонних місцевостях відбувалася вчора облава на комуністів. М. і. в Айлжуні арештували 3 жидів підозрілих у спаленні великої скількости агітаційних матеріялів. На Шлеську перевели кількасот ревізій по приватних хатах, арештували 82 особи під закидом протидержавної діяльности. В Забжі арештували 15 осіб, у Ґлівіцах 50 в Битомі 13. Крім того в Битомі арештували 4 соц. демократів, між ними й радного м. Битома, Троппе.

ПІЛСУДСЬКИЙ ПОЇДЕ ДО ВІДНЯ?

Лодзький „Глос Поранни“ повідомляє, нібито маршал. Пілсудський поїде до Відня на кінцеве свято в звязку 250-ими роковинами відсічі Відня як представник польського уряду. Часопис твердить нібито вже пороблено приготування до виїзду, хоч речинця виїзду не устійнили.

На віденське свято має виїхати делеґація польського війська, головно кіннота. Можливо, що Пілсудський буде головою делеґації.

РОЗПРАВА ЗА НАПАД В ТРУСКАВЦІ.

Слідство в справі нападу на почтовий уряд у Трускавці, який, як відомо, виконано на кільканацять днів перед убивством Голувка, вже майже скінчене. Напасники, що забрали кільканацять тисяч золотих, утекли.

Як підозрілих у нападі поліція урештувала: Михайла Лабівку з Борислава (засуджений на вязницю судом у Самборі за напад на кооперативний банк у Бориславі), Петра Гуцуляка, Евгена Петрова та Михайла Ількова. Розправа проти них відбудеться в Самборі.

Черговий радикальний подвиг.

Д-р Матвій Стахів проти участи „Т-ва письменників і журналістів“ у збірній протибільшовицькій манїфестації.

У „Ділі“ в 14. п. м. появилася відозва до Українського Народу, підписана 35-ти найповажнішими українськими установами й організаціями. На 7-ому місці видніло „Товариство письменників і журналістів ім. І. Франка“ з підписом секретаря Ради Т-ва. Мабуть ні одній людині у світі, обдарованій найбільшою фантазією, не могло приснитися, що хтонебудь зможе заквестіонувати факт участи організації українських робітників пера у ряді всіх культурних централь і найповажніших становик обєднань, і що найдеться якийсь крикун, якому не сподобається лише той один підпис. На жаль — маємо саме з цього приводу свіжу „аферу“ і то викликану нібито відповідальним громадським діячем та журналістом!

Д-р Матвій Стахів, заступник голови „Т-ва письменників і журналістів“ розіслав до всіх редакцій листа зі заявою, що секретар Т-ва допустився „нечуваної самоволі“ (!), підписуючи Т-во на збірному протибільшевицькому протесті, і що „Т-во письменників і журналістів“ „не може приєднуватися як цілість“ до акції Загального Громадського Комітету, „утвореного ундівською парляментарною репрезентацією“, бо — мовляв - існують ще дві аналогічні акції: „Нового Часу“ і соціялістів. Цього листа поспішився видрукувати як „сензацію“ „Наш Прапор“, який хоч є нібито безпартійним часописом, а проте став радикальною ячейкою, відколи ввійшов до його редакції один радикал, що використовує часопис для радикальних „гоцків-кльоцків“.

Передовсім нечувана річ у якійсь установі чи організації в культурному світі, щоби один член управи, та ще й заступник голови, виступав прилюдно у пресі проти другого члена, та ще й секретаря Управи, не стараючися перед тим полагодити справи на терені установи і по товариськи вияснити непорозуміння та не порозумівшись з ніким із решти членів управи. Коли прийняти під увагу що в даному разі річ іде про станову організацію робітників пера, які повинні би відзначатися найбільшим знанням форм і мати найбільше почуття пристойности, то з найбільшою прикрістю мусимо ствердити, що здичіння обичаїв справді захопило вже й деякі одиниці, що повинні зараховувати себе до інтелектуальної української „еліти“.

Річ ясна, що в масовій протестаційній акції підписи, імена, не грають ролі. Суть справи — в манїфестаційному довгому списку установ і організацій. Тому, очевидно, й секретар „Т-ва письменників і журналістів“ не затівав ніякої інтриги, яка ввбачається п. Стахову, а найбільш льояльно двічі посилав курсора, що ходив збирати підписи, до п. Стахова, як заступника голови Ради Т-ва, і помістив Т-во на відозві лише з своїм підписом тільки тоді, коли почув, що п. Стахова нема у Львові і що нема теж ні одного більше члена Ради! Звичайна річ: цей вакаційний час і тому й серед оголошених 35-ти установ та організацій є чимало імен заступників та чимало лише одиничних підписів, і то не скрізь підпис самого голови. Повагу збірної манїфестації організованого українського життя це ні трохи не зменшило.

Є річчю самозрозумілою, що в прилюдному виступі, в якому беруть участь такі установи, як „Наукове Т-во ім. Шевченка“, „Просвіта“, „Рідна Школа“, всі господарські централі і т. д., не слід бракувати й „Т-ва письменників і журналістів“. В усіх тих установах, товариствах і організаціях працюють люди з ріжними політичними поглядами, а проте установи й організації, як цілість, приєднуються до масової всенародньої акції. Софістика п. Стахова довелаб до того, що взагалі ні одна установа чи організація не могла би під такою відозвою, як остання, підписатися! (Нпр. „Союз українських адвокатів“, „Лікарське Т-во“, „Союз українських приватних службовників“, „Молода Громада“, „Учительська Поміч“ і т. д. і т. д.).

Але п. Стахів належить до тих партійних фанатиків, які: 1) не признають взагалі нічого, де нема фірми їхньої партії і 2) скрізь хотять спекти власну партійну печеню. Таким робом п. Стахів на власну руку сховавши до кишені запрошення до „Т-ва П. і Ж.“ на нараду установ 25. липня, використав момент неприсутности у Львові когонебудь іншого з членів Ради Т-ва і збойкотував нараду. Нині обурюється на саму участь Т-ва у збірному протибільшовицькому протесті, стараючися понизити його значіння: п. Стахів бачить лише у списку установ „всілякі товариства і господарські підприємства“, не бачучи всенаціонального значіння манїфестації всіх без сумніву найповажніших українських організованих клітин!

Не сумніваємося, що Рада Т-ва письменників і журналістів займе становище до того анархічного й невідповідального вискоку одного свого радикального члена і вияснить йому, що не слід ані використовувати тієї станової організації для партійних вихилясів чи особистих анімозій, ані теж не лицює дискредитувати своєї організації, тим більше тому, хто вступив до неї на кілька годин перед своїм вибором до управи...

НОВИНКИ

— **Свячення василіянських богословів у Жовкві.** Цього місяця відбулися у василіянській церкві у Жовкві величаві врочистості, перші в історії Жовкви та в історії василіянської жовківської церкви. Одинацять вибраних синів українського народу, членів нашого василіянського Чину, дістали 1. серпня нижчі, 2. серпня дияконські, а в неділю 13. серпня священичі свячення. Чину свячень довершив Преосв. перемиський еп. Йосафат. Принагідну проповідь про високий священичий уряд мав Впр. о. протоігумен С. Решетило ЧСВВ. зі Львова. Ось прізвища нових Христових слуг і робітників у катол. церкві: о. Севастіян Степан Шевчук (родом із Шіґо, провінція Саскачеван, Канада), о. Йов Осип Станканинець (Ужгород), о. Порфир Петро Сивак (Ласківці, пов. Теребовля), о. Вирсарій Василь Бородайко (Криве, пов. Бережани), о. Маркіян Матей Когут (Ласківці, пов. Теребовля), о. Анатоль Антін Байрак (Гадинківці, пов. Копичинці), о. Роман Степан Лукань (Гаруня, пов. Надвірна), о. Віталь Володимир Бурак (Швайківці, пов. Чортків), о. Ігнатій ... Недільський (Жуків, пов. Бережани), о. ... Михайло Камінський (Розбір Довгий, пов. Ярослав), о. Марко Микола Дирда (Станиславів). Бажаємо новорисвяченим якнайбільших успіхів у їх дальшій праці.

— **50-ті роковини читальні „Просвіти“ в Калуші.** Читальня „Просвіти“ в Калуші та ... тоїж читальні уладжують з нагоди 50-их роковин істнування читальні 27. серпня ц. р. величне свято. В програму свята входять: год. ... Служба Божа в місцевій церкві; 17. год. ... хида по померших членах читальні; 18. год. Святочна Академія в салі Народнього Дому.

— **Особисті вісти.** 22. липня 1933 відбулася промоція п. **Івана Ковальського** з Борислава на доктора інжинірії в Високій Технічній Школі в Данціґу.

— **Зміни назв вулиць і площ у Львові.** Як ми вже повідомляли, магістрат міста Львова виступив із проектом зміни назв чимало вулиць, тому що в звязку з прилученням до Львова громад є по кілька вулиць тих самих назв. На терені давних границь міста проект передбачує 109 змін назв вулиць і площ. Серед нових назв є м. і. вулиці: Каспровича, Жеромського, Томіцького (бувш. директора трамваїв), ген. ... кевича, Ів. Ґаля, Йос. Нікоровича й ін. ... площу перемінять на площу еп. Бандурського, площу перед залізничим двірцем назвуть ... Вільсона. Площа Трибунальська дістане назву ... гетьм. Яблоновського, пл. Академічна переміниться в пл. Фредра, а вул. Фредра в вул. Северина Гощинського. Вул. Сенаторська дістане назву вул. Падеревського, вул. Коніцк змінять у вул. Освальда Бальцера, вул. Засмиек у вул. Бен. Дибовського. Вулицю Карну хочуть назвати вул. Ем. Бика. Одна з бічних вулиць Підвальського біля Власної Стріхи (за пл. Східних Торгів) одержить назву през Наймана. Вулицю Мозельса змінять на вул. рабіна Майзельса, а ву-

лицю Коновську на вул. рабіна Кона. Вся вул. Глинянська дістане назву Тад. Голувка. Нова оселя, що будується на Залізній Воді одержить назву парку през Нарутовича. В IV. дільниці (давня Кривчицька громада) нові вулиці дістануть м. і. назви Ґабр. Запольської, ... вецьких Вуланів, Глинянського Тракту, ... кої, вул. Роскіш і Втіха. В VI. дільниці (...парків) повстають 4 нові вулиці. В VII. дільниці (Сиґнівка) повстане 31 нових вулиць. В VIII. дільниці (Клепарів) повстане 57 нових вулиць м. і. Каз. Тетмаєра, Лисенка. В Голоску ... 10 нових вулиць, у Замарстинові 48 нових улиць, м. і. д-ра Льва Райха, кн. Витовта, Ем. Плятер. На Знесінні повстає 62 вулиці. Міська рада на засіданні в четвер приняла проект змін назв вулиць майже без застережень.

— **Смерть при праці.** На товаровому двірці ч. 2. у Львові підчас пересування ваґонів два ваґони здавили на смерть 35-літнього залізничника Івана Борсука. Покійний осиротив ... дітей.

— **Вломи.** До хати Міндлі Червоненкової при вул. Янівській 48 у Львові вломилися злодії і забрали біжутерію, 150 ам. долярів готівкою і 50 фунтів стерлінгів. Загальна шкода около ... тисячі зол.

— **Врятував повішеного.** Антін Стець зайшов до крамниці обуви Марка Ванда при вул. Підсудського ч. 9. у Львові й тут побачив власника крамниці, повішеного на гаку. При помочі ... дів відрізав Ванда з посторонку. Ванд хотів покінчити з життям, тому що власник льокалю ... няв увесь його товар за заліглі комірне.

— **Хуртовина у Брідщині.** Над південною частиною брідського повіту лютувала 7 годин хуртовина з громами та градом. Від громів було багато пожеж. Є великі шкоди в збіжу, городовині та в садах. У Поникві повітряна труба знищила кілька моргів хмелю. Град повбивав багато в орон і горобців.

— **Страшна смерть робітника.** В Залішиках у місцевій електрівні робітник Семен Шух направляв електричний провід. Рівночасно керманич робіт Соломон Гольдштайн влучив електричну струю зі силою 220 Вольтів, що смертельно поразила Шуха. Він, прикріплений до стовпа гинув під діланням електричної струї около десять хвилин. Коли Шуха запримітили, стягнули його на землю та всяка поміч десятьох лікарів була вже безуспішна. Покійний оставив жінку та двоє дітей. Власники електрівні твердили, що Шух помер природною смертю, та сліди попарення на правій руці доказали, що згинув наслідком пораження електричною струєю. Заліщицька електрівня була донедавна міською, тепер вона є власністю жидівської спілки, якої управителем є якийсь Сигаль.

— **Японський посол перейшов на християнство.** Японський посол у Варшаві Каваі, що помер у санаторії в Отвоцьку перейшов перед смертю на християнство. Вмираючого заосмотрив Найсвятішими Тайнами апостольський нунцій Мармаджі й охрестив його іменем Франц. За труною покійного ішли представники польського уряду та родина покійного. Перед похороном віцедиректор дипльоматичного протоколу Пшездзецький в імені президента зложив на труні покійного інсиґнії, призначеної пос. Каваі по смерти, великої стяжки Польонія Реститута.

— **Пять присудів смерти.** У Катовицях закінчилася нагла розправа проти чотирьох убивників Кубістової. Трьох із них, а саме Ксендза, Польочека та Годзіка засудили на кару смерти (шибеницю), а справу четвертого обвинуваченого Дусіка передали звичайному судові. — У Вілейці відбулася розправа перед наглим судом проти 40-літн. Вол. Глінцевича за замах на поліцая та за шпіонажу. Гліцевича засудили на кару смерти. — Рівночасно відбувалася в тім же суді друга нагла розправа проти 19-літн. Ант. Кисіля, який вбив свою виховницю Коженьовську, а Коженьовського тяжко ранив. Кисіля засудили на смерть.

— **Касієр — фальшівник грошей.** В Бидгощі від довшого часу кружляли фальшиві 10-золотівки. Поліція викрила ватагу фальшівників, якої провідником був касієр місцевого надлісництва.

— **100 тисяч скринь помаранч у море!** З Еспанії до Англії плив корабель, що віз сто тисяч скринь помаранч. Увесь той транспорт по дорозі затопили на приказ еспанських фірм. Виявилося, що колиб на льондонськім ринку появилося стільки помаранч, то це спричинило би значну знижку ціни, а продуценти не хотіли допустити до того.

— **По широкому світі.** До Еспанії спровадять тлінні останки відомого письменника Бласка Ібанеза, що помер на еміграції в Ментоні. Похоронять у Валенсії. — У Мехіку нічю на 16. серпня відчули сильні підземні потрясення. Люди в переполосі вібігали в біллю на вулиці. Подробиць покищо нема. — Нічю на 16. серпня біля Ленінграду пробували видержаність першого більшовицького стратосферичного бальону. 16-го серпня відбувалися психотехнічні проби учасників лету. 17-го серпня перевезли бальон на місце старту біля Москви. — Весь острів Ямайку навістила сильна злива. Згинуло 50 людей. Є великі втрати — Відомий самітний мандрівник Жерболь переплив 15-го серпня на своїм кораблі „Тагіті" до Кольон (Черепашні Острови на Тихому Океані). — Французький летун Жаві після 2-денного побуту в Москві вечором 17. серпня осів у Ленінграді. Відси летить до Стокгольму. — Румунський король занедужав. — У Монтевідео, (Уруґвай) викрили змову на життя през. Терра. Атентат мали виконати при отворенні нац. зібрання. — В повені на Ямайці згинуло 70 людей, втрат на плянтаціях і фермах є на 400.000 фунтів стерлінгів. — Данський дослідник північних стреф Лявґу Кох відкрив великі простори непокриті ледом між північно-східною Гренляндією та Шпіцберґеном. Це скелисті острови, які вперше бачить людське око. — Баварське м-ство культури зарядило, щоби 11. вересня ц. р. в усіх школах відсвяткували роковини відсічі Відня.

— **Як лікують від укушення гадюки.** У старинному Римі укушеному гадюкою давали пити виноградне вино, зварене з розтертим кменем. Індійці й маляйці впивають укушеного алькоголем до непритомности. І теперішні лікарі приписують укушеному алькоголь, та передовсім суровицю. Та на провінції, де переважно гадюки кусають людей, дуже тяжко за суровицю. Коли під рукою нема суровиці, лікар стискає тіло повище вкушеного місця (коли вкушення є на кінчині). Отвирають також рану та висисають отрую, припалюють укушене місце, напр. азотовою кислотою та вприскують у рану й околиці розчин надманґану потасу, хльорової води і т. д., що нищать частину отруї. Добре є теж давати вкушеному напитки, що спричинюють збільшене виділювання нирок, напр. чай, каву. Взагалі вкушення змиї не є небезпечне, хіба що багато отруї дісталося до крови наслідком зранення кровоносних судин. Найчастіше гадюка зранить лише шкіру, а отруя з пришкірної тканки дістається до крови та з нею розходиться по всьому орґанізмі.

— **Будинів д-ра Еткера** можна дати дітям стільки, скільки лише захочуть, бо вони дуже легко стравні і незвичайно поживні. При тім спеціяльно важні мінеральні соли, які находяться в будинях, основані на найновіших наукових дослідах і потрібні до розвитку тіла і крови. Знамениті леґуміни, які побуджують апетит навіть у дорослих, додатки, як молоко і цукор, спричинюють, що діти є ситі і набирають сил. Найбільшу радість дітям справите, приладжуючи їм часто смачні будині Еткера. Як відомо, з огляду на великий оборот дістати можна будині Еткера завсіди свіжі в дотичних крамницях.

—o—

З театру.

Театр Ріжнородностей: „МОЯ ПАННА МАМА" — комедія у 3 діях Вернея.

„Канікулярна" песа, якої погідний гумор, чимало добрих дотепів і трохи перцю мають заповнити 2 і пів години тим нещасливцям, що залишились у місті і воліють задушливу театральну салю від лавки у парку. Біда лише, що видці відразу у 1-ій дії знають, чим закінчиться третя, і що ціла історія з добрим успіхом моглаб закінчитися у другій. Через те й песа, попри всі свої прикмети, трохи нудновата — а це найбільша хиба комедії. Зрештою — батько з 48 роками, 20-літня мачуха і 22-літній син (пасерб) — це трикутник досить оригінальний. Почувався у ньому найкраще п. Страхоцький (батько), — позатим п. Ратшка у ролі кельнера. Публика бавилась, нудилась і пріла на переміну.

Дописи.

ДРОГОБИЧЧИНА.

Перший луговий фестин-попис в Оровім. Відколи засновано у нас руханково-спортове товариство „Луг", наша молодь грає чимраз більшу ролю в нашому селі. Доказом її значіння й поваги є велика участь селян на луговому фестині 6. серпня ц. р. — Фестин почався вислуханням Служби Божої в церкві. При кінці богослуження дута орхестра із Синевідська Вижного відіграла „Боже великий", що на присутніх зробило могутне враження. Опісля по короткій перерві ціле лугове товариство в числі 36 луговиків і 10 луговичок з орхестрою перейшло походом на лугову площу. Брама площі омаєна жовто-блакитними прапорцями, по середині луговий герб з написом „Витайте!" На середині площі повівав на високому стовпі великий український прапор. Стали напливати гості: більшість з Орова, опісля з Ямельниці, Синевідська Вижного і по кільканадцять людей з подальших сіл. Всіх около 1.000. По якімсь часі вмашерував „Луг" з Ямельниці в числі 20 луговиків. Почалися вправи луговиків найперш палицями, опісля вільноруч при грі орхестри. По вправах луговиків виступили луговички, які, вправляючи хустинами, зробили на присутніх прегарне враження. П. Ключинський з Стинави Вижної відіграв на бандурі кілька козацьких дум, що їх всі висухали із захопленням. Серед дальшої забави і співу провели всі час дуже мило. Фестин закінчився луговим і національним гимном. Люди розійшлися з повним задоволенням і з тим глибоким переконанням, що „Луг" іде правильним шляхом. Заходом „Лугові" чистий дохід в сумі 100 зол. призначено на будову місцевого Народнього Дому. **Б.**

—o—

СПОРТ.

СОКІЛ IV. (Львів) — СОКІЛ (Судова Вишня.)

В неділю 20. ц. м. відбудуться товариські змагання цих дружин у Судовій Вишні в годинах пополудневих. Сокіл IV. виїжджає з повним складом дружини копаного мяча і відбиванки мущин та жінок, тому ця перша імпреза українських дружин у Судовій Вишні заповідається дуже цікаво й повинна стягнути на площу все громадянство вище згаданої місцевости та околиці.

ТРИЗУБ — СОКІЛ (Золочів).

В суботу 19. ц. м. в год. 4. пополудні на грищі Р. К. С. — Богданівка (доїзд 8-кою), відбудуться відплатні змагання цих дружин за першенство У. С. С. Тому, що обі дружини претендують на здобуття першенства, змагання будуть певно цікаві і варто буде їх побачити.

КРАЄВІ СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

В днях від 29. VIII. — 3. IX. відбудуться ситківкові змагання за мистецтво краю. З припоручення У. С. С. змагання орґанізує У. С. С. К. на власних токах при вул. Супінського 21. Змагання складаються із таких родів гри: 1) гра поодинока мущин, 2) гра подвійна мущин, 3) гра поодинока жінок, 4) гра подвійна жінок, 5) гра мішана. Вписове до поодиноких гор: 3 зол., до подвійних 1 зол. від змагуна. Зголошення до дня 28. VIII. год. 15. слати на адресу: Евстахій Струк, Львів, Супінського 21. Зголошення по речинці не будемо брати під увагу. Льосування відбудуться дня 28. VIII. в год. 19. у домівці У. С. С., Львів, Домініканська 11.

—o—

Листування Редакції.

Кооператива „Єдність" Ваньовичі. Вияснення в справі нотованих біржею цін у Львові та положення на селі дали ми в статті „Жнива" в ч. 216 „Діла". Про кожночасні ціни (дійсні) при закупні збіжа може дати Вам інформації тільки самбірський Окружний Союз Кооператив або Центросоюз у Львові. Ми цього робити не можемо. Цих справ не легковажимо і голоси про них радо містимо.

Театри.

Великий Міський Театр.
Театр нечинний з причини ферій.

Театр Ріжнородностей.

Субота, дня 19. серпня год. 7.30 веч. „Моя панна мама", комедія в 3 діях Вернея.

Неділя, дня 20. серпня год. 7.30 веч. „Моя панна мама", комедія в 3 діях Вернея.

ЦИРК СТАНЕВСЬКИХ: (площа Бема) щодня вистава в год. 8.30, в суботу та в неділю дві вистави: в 4 год. пополудні та в 8.30 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „Пачкарі".
АПОЛЬО: „В путах навіженого".
АТЛЯНТИК нечинне до 15. серпня ц. р.
КАСІНО: „Таємний острів".
КОПЕРНИК: „Остання ескапада", „Велика клітка" (Аніта Пейдж).
МАРУСЕНЬКА: „Остання ескапада", „Велика клітка" (Аніта Пейдж).
МІРАЖ: „Флю і Флеп", „Опирі Парижа".
МУЗА: „Що може Париж", „Медовий місяць".
ПАЛЯС: „Переслідувана долею".
ПАН: „Над раєм" (Рамон Новаро).
ПАСАЖ: „В африканських джунглях", „Флю і Флеп, як вломники".
СТИЛЕВЕ нечинне з приводу реконструкції.
ХИМЕРА: „Паризькі ночі".
УТІХА: „Погоня чорного Джека" в гезія.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.!

Закордонне радіо.

Субота, 19. серпня 1933.

Бресляв (325) 21.10 Військова музика, **Сотенс** (403,8) 20.00 „Ріголето" оп. Верді, **Білгород** (429,7) 19.00 Нар. пісні, **Віденъ** (518,1) 17.00 Концерт, 20.20 „40-літня жінка" песа Сільвара, **Будапешт** (550,5) 17.30 Шубертові пісні, **Люблянa** (575) 21.45 Спів, **Харків** (937,5 9.00 Концерт для села, 13.30 Муз. комедія, 15.00 Український квартет, 18.00 Камер. концерт українського трія, 19.00 Орхестра, солісти.

Неділя, 20. серпня 1933.

Братислава (279,3) 10.15 Військ. музика, **Бресляв** (325) 12.00 Концерт, **Міляно** (331,4) 20.30 Опера, **Штрасбург** (345.2) 20.30 „Льогенгрін" оп. Вагнера, **Білгород** (429,7) 16.30 нар. пісні, 20.50 Арії, пісні, **Рим** (441,2) 20.30 „Андрій Шеніє" оп. Джордана, **Віденъ** (518,1) 10.30 Симф. концерт, 19.00 Сучасні пісні, **Будапешт** (550,5) 21.00 Концерт, **Харків** (937,5) 9.00 Оп. і балетова музика, 10.00 Музика для дітей, 13.50 Скрипка, фортепян, 15.00 Німецька музика, 18.00 Народні пісні й музика, 10.00 Симф. концерт.

Понеділок, 21. серпня 1933.

Барі (269,4) 20.30 „Дон Паскале" оп. Доніцетія, **Штрасбург** (345,2) 18.30 Солісти, **Рим** (441,2) 17.15 Концерт, **Прага** (488,6) 19.10 Веселий оп. квартет, **Віденъ** (518,1) 17.10 Спів, **Мінхен** (532,9) 14.50 Солісти 18.05 Фортепян, 20.50 „Магдалина" нар. песа Люд. Томи, **Будапешт** (550,5) 13.30 Мадярська музика (військ. орхестра), **Харків** (937,5) 9.00 Солісти, 10.00 Спів. авдиція, 13.50 Концерт естрада для молоді, 15.00 Тріо, рецитації, 16.30 Концерт для дітей, 18.00 Кам. концерт, 19.00 Квартет.

Львівське радіо.

Субота, 19. серпня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція, 12.05, 12.35, 14.55, 15.15 Грамофон, 15.35 Збіжева біржа, 16.00—16.50 Авдиція для хорих, сальонова орхестра, 16.30 „Вільфредо Парето" (10-ті роковини смерти італ. економіста), 17.00 Відчит, 17.15 Новий устрій міст, 18.15 Відч.: „Як працюють наші сусіди й побратими", 18.35 Камеральний концерт, 19.40 Літ. чвертьгодина: „Заразлива подія", 20.00 Легка музика, 21.15 Куток краєзнавчого т-ва, 21.30 Польська музика. 22.00, 22.40 Танкова музика, 22.25 Спортові вістки.

Неділя, 20. серпня 1933.

10.00, 14.20, 15.05, 22.45 Грамофон, 11.45 Міжнар. фотогр. вистава, 12.25 Муз. поранок (Симф. орхестра), 14.00 Кутно землі в світлі нових законів і розпорядків, 14.45 Ветеринарійні поради, 16.00 Для дітей: Що чувати в світі? 16.15 „Малий рибалка", 16.30 Спів (Заморська, сопран), 17.00 Еміграція та безробіття, 17.15 Нар. музика, спів, 18.00 Веселі баляди й пісоньки (Рейхан, баритон), 19.00 Авд.: „Я кохаю тебе", 19.40 Почт. техн. скринька, 20.00 Орхестра, спів (Вермінська, сопран), 21.00 На веселій львівській хвилі, 22.00 Ганкова музика, 22.25, 22.26 Спортові вістки.

Понеділок, 21. серпня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція, 11.30 Інавгурація засідання міжнар. зїзду істориків, 14.55, 15.15, 18.35, 22.45 Грамофон, 15.45 Муз. загадки, 16.00 Концерт симф. орхестри, 17.00 Балачка у фр. мові, 17.15 Камер. концерт, 18.15 Відч. „Розбудова експорту", 18.50 Балачка про видавництво часописів Пілсудського, 19.40 Літ. фейл.: „Авторові клопоти", 20.00 Трансм. з Варшави: „Манон" оп. Масенета (з грамофону), Враження з мовчазного дому, Спортові вістки.

Присилайте передплату!

БІРЖА.

ГРОШІ.

У пятницю курс доляра обнизився значно. Банк Польський платив 6.50, у приватних оборотах рано 6.56, вполудне 6.50, пополудні 6.53 зол.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 18. серпня ц. р.: масло 2.70 молоко 17, сметана 70, яйця 3.10. Тенденція на масло, сметану удержана, на молоко слаба, на яйця сильна.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

ВПИСИ до **Мужеської Доповняючої Фахової Школи** „Рідної Школи" **ім. Б. Грінченка у Львові**, вул. Городецька 95, відбуваються в днях 16., 17., 18. і 21. серпня ц. р. від год. 5—7 вечером в домівці школи. Приймають термінаторів шлосарського, столярського, шевського та споріднених фахів. 205 2—3

Торговельна Школа Т-ва „Просвіта" у Львові, Корнякта 1/III. приймає вписи щодня між год. 10—12. — **Управа Школи.** 173 4—4

Управа коедукаційної гімназії ім. І. Франка в Дрогобичі, подає до відома: 1) В цім році будуть: II. кл. (вступна), I. кл. гімназії нового типу, IV., V. і VI. гуманістичного типу, VII. і VIII. кл. клясичного й гуманістичного типу. 2) Додаткові вписи відбудуться від 17. до 20. серпня. 3) Додаткові вступні іспити розпічнуться дня 21. серпня ц. р. Замісцеві учні знайдуть дешеве приміщення в Бурсі ім. І. Хрестителя при вул. Св. Івана ч. 22. — **Управа.** 206 3—3

На „Рідну Школу" зложив магазин взуття „КОМЕТА" квоту 102 зол. 50 сот. як умовлений відсоток від закупів української клієнтелі. Дякуючи за цей даток, поручає Шан. Громадянству якнайгорячіше цю фірму **Головна Управа „Рідної Школи".** 228

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

КАМЕНИЦЯ I. пов. вклад 17.000 зол. позичка 13.000 довготермінова. КАМЕНИЦЯ 4. пов. комфорт ціна 75.000 зол. готівка 55.000 зол. решта довготермінова позичка. ДІМ партеровий за 20.000 зол. продасть Чорний, вул. Петра Павла 11. 231

ПРИЙМУ учеників на станцію, добрий харч і дешево, вул. Чарнецького 26, двері 11. 230 1—1

СТАНЦІЯ. Прийму учеників(ці). Фацієвичева, Лазаря 18/IV. 229 1—2

ГАРНЕ помешкання для трьох учнів або учениць з повним удержанням по 65 зол. Сикстуська 62/I. м. 6. 227 1—1

СОНЯШНА кімната з добрим харчем або без у середмісті. Відомість в Адміністрації. 204 1—2

КАВАЛІР літ 50, державний урядовець VIII ст. на заході, ожениться з панною або бездітною вдовою до літ 40, милої поверховности, лагідної вдачі — енергійною. Майно яке-таке побажане для спільного добра. Посередництво виключене. Неанонімові зголошення до Адміністрації „Діла" під: „Урядовець західняк". 166 2—2

ПРИЙМУ учеників (-ці) на станцію. І. РУДНИЦЬКИЙ. Львів, вул. св. Тереси 2 Б/II. м. 6, близько гімназії. 119 4—4

ПРИЙМУ на станцію 1—2 учеників. Перфецька, вул. Тереси 2 „С", двері 3. 192 3—3

ПРИЙМУ на мешкання з добрим харчем 2 панночки. Відомість з Адміністрації „Діла". 204 2—2

ПЯНІНО концертове, закордонне продам, вул. Гіпсова 8, (торговці виключені). 26/2 2—3

ВУГОЛЬ: Калитяк, Байки 14. Тел. 38 24 203 4—30

ПРИЙМУ ученицю(ка) з доброго дому з цілим удержанням. Опіка добра евентуальна поміч у науці, німецька конверзація. Коперника 42 а, II. пов. 211 3—3

ПРОФЕСОР прийме двох учнів на станцію. Поміч у науці. Львів, Я. Германа 26. 207 3—3

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ Й. ГІРШШПРУНГА Личаківська 34. Вписи на 1-річні і 5-місячні: торговельні курси, стенографію і писання на машинах відбуваються щодня від 4-тої до 6-тої попол. 4/22 3—3

СТАНЦІЯ з комфортом для учениць(ків). Голуба 11 а. мешк. 6. (бічна Гофмана). 233 1—2

3—4 ПАННОЧКИ-УЧЕНИЦІ найде вигідне і здорове мешкання з цілим удержанням, фортепян дома. Опіка і поміч в науці. Ольга Горошко, Львів, Личаківська 21. 180 3—3

ПРИЙМАЮ, як давніше, роботу всіх жіночих одягів, як також білля та діточого убрання. Кожний відділ ведуть відповідно вишколені сили. Також з днем 1. вересня починою вечірні курси крою, шиття та моделювання. **Стефанія Монцібовичева,** Львів, Хмільовського 15. 222

ПРОДАМ двір-пансіон (осередок по парцеляції) 14 убікацій з урядженням (або без), молодий сад, рибний ставок — разом чотири і пів морга. Літнисько добре впроваджене коло Косова вимріяне для емеритів. Зголошення: Косів, Гуцульщина, Скринка почтова 8. 226 1—2

Читайте „Діло"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.